

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p>	<p>Főszerkesztő: M a g y a r K á z m é r.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K</p>
<p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Felölős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill. Nyitlár soronkint 80 fillér.</p>

A hosszú kiegyezés.

Hogy mennyire nyugodtan, fölényesen nézhetünk a háború jövő fejleményeinek elébe, hogy mennyire nincs igazuk az entente ama nyilatkozatainak, hogy mi már kimerültünk és félünk a háború végétől, amely csak a mi legyőzetésünkkel végződik, azt mutatja az a tény, hogy amíg az olasz és francia parlamentben állandóan a háborús kérdések forognak szőnyegen és állandóan fenyegetik a kormányokat azzal, hogy leleplezik a hadvezetőséget, amíg odaát a háború súlyos és nyomasztó cseményeitől felszabadulni nem tudnak, addig a most megnyílt magyar parlamentben már a legnagyobb higgadsággal, a legnagyobb nyugalommal és objektivitással tárgyalunk belpolitikai, sőt gazdasági politikai ügyek.

A magyar parlament méltóságteles tárgyalási módja, amely rendkívüli jelenetek, szóváltások nélkül foglalkozik azokkal az ügyekkel, amelyek a magyar nemzet és a magyar állam jövőjét biztosítani hivatva vannak.

Azok között az ügyek között, amelyek Magyarország jövőjére igen nagy kihatással vannak, egyike a legnagyobb jelentőségűeknek a kiegyezés ügye. Ennek az ügynek a fontosságát mi sem jellemzi inkább, mint az, hogy mindjárt a parlamenti ülészek lezárásán szóba került. Apponyi Albert interpellált — mint ismeretes — ebben az ügyben és Tisza István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt az interpellációra.

Apponyi azt az álláspontot foglalta el, hogy ennek a parlamentnek nincs joga egyéb kiegyezési intézkedést tenni, miní provizorikusait, viszont Tisza teljes határozottsággal a hosszú kiegyezés mellett foglalt állást.

Annélkül, hogy politizálnánk, egyszerűen gazdasági szempontból kívánjuk kissé megvilágítani ezt a kérdést. Tény az, hogy Ausztriával való kiegyezés lényeges kérdése a magyarországi gazdasági élet fejlődésének. Eddigi tapasztalatok szerint azonban a kiegyezési tárgyalások mindig bizonyos zavart okoztak hazánk gazdasági életében. A hivőnként megismétlődő és rendszeren hosszú ideig tartó kiegyezési tárgyalások idejében a vállalkozási kedv rendszeren egy kissé alább

hagy, hiszen soha nem lehet tudni, milyen újabb terheket, vagy előnyöket eredményez a kiegyezési tárgyalás, pedig bizonyos az, hogy ezek a terhek és előnyök egyaránt lényeges kihatással vannak a kereskedelem és a gazdasági élet alakulására.

Ha tehát a kormány, illetve a miniszterelnök azt az álláspontot foglalja el, hogy Magyarországnak előnyére válnék egy hosszabb időre szóló kiegyezés, akkor minden bizonnyal az a cél lebeg a szemé előtt, hogy a magyar kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot most a háború után, amikor úgy is egy nagy megrázkódtatásból kell magához térnie, megkímélje a rövid időközönként megismétlődő rázkódtatásoktól. Bizonyos az, hogy most a magyar közgazdaságnak igen erős támogatásra és nagy nyugalomra van szüksége, hogy megerősödjék.

Attól semmiestre sem kell félünk, hogy a német és osztrák ipara most fejlődésben levő magyar ipart a következő kiegyezési időszakban le fogja törni. Sem Ausztriának, sem Németországnak nem a magyar piac az érdeke háború után, de nem az különösen a németeknek, akik már most a háború alatt is a levante, a kelet felé igyekeznek törekedni.

De ezenkívül nem szabad elfelejtenünk azt a tényt, hogy a háború előtt a magyar ipar valóban fejletlen és gyenge volt, de a háború alatt valóban megerősödött annyira, hogy már felveheti a versenyt nálánál erősebb iparokkal is. Bizonyos, hogy verseny fog kifejlődni a háború után, de ez a verseny megvolna rövid kiegyezés esetén is és ez a verseny, a már lendületbe jött magyar ipart semmiestre sem fogja tönkretenni, hanem inkább emelni, fejleszteni fogja.

A hosszú kiegyezés egyetlen hátrányát, hogy bizonyos ideig nem változtathatunk a helyzetben, kiközösöbölí tehát a nyugalom és az idő, amely rendelkezésünkre állván valóban szorgalmasan és kitartóan foglalkozhatunk iparunk kifejlesztésén.

A diadalmas mezőgazdaság.

Békés időkben milyen büszkeséggel hangoztatta Anglia, hogy anyagi és erkölcsi erejének a forrása az egész világot átfogó kereskedelmi hálózata.

Kétségtelen, hogy sok országot tett gazdaggá a kereskedelem, de ha rendkívüli körülmények jönnek közbe, akkor Angliában épúgy megszokják a koplalást, mint ahogy koplalni kénytelenek az északi sark eltávolított utazói. A hatalomra, gazdaságra törekvő nemzetek meglehetősen el is hanyagolták emiatt a legfőbb életfenntartó közgazdasági tényezőt, a mezőgazdaságot. Talán Németország volt valamennyi között az egyetlen kivétel, ahol a mezőgazdaság is ugyanabban a megbecsülésben részesült, mint az ipar és kereskedelem s ennek meg is van a szemmel látható eredménye. A német mezőgazdaság fejlettsége szinte nyomasztó volt azokra az országokra, amelyek szorosán véve mezőgazdasági jellegűek, de Németország az ő agrárkultur érzékének hasznát látta békében is, még inkább hasznát látja most a háborúban. Csakis a mezőgazdaság fejlettségének lehet betudni azt, hogy a szövetséges hatalmak kicsehtetési terve nem sikerült és nem is fog sikerülni. Németországra nézve szerencse volt különben az is, hogy olyan országokkal áll szövetségben, mint Magyarország és Bulgária, ahol a mezőgazdaság jelentőségét nagyon is ismerik s ahol a mezőgazdálkodás fejlesztése iránt kétségtelenül állandó és széleskörű volt a tevékenység. Ebből szinte önként következnek az, hogy amikor a háború folyamán nyilvánvalóvá vált, miszerint intenzív mezőgazdasági termelés nélkül nem számíthatunk végleges győzelemre, kezdtek a mezőgazdasági törekvések ellenségei szép csendesen elvonulni a frontról. Az ellenség taborából még hallatszik ugyan egy-egy puskaalövés, de már tudjuk, hogy abban a puskában csak vak töltés volt. Ma már nincs senki az országban, aki kétségbe vonná, hogy a mezőgazdaság fejlesztésére, a mezőgazdaság jogos igényeinek kielégítésére nemcsak a háború folyamán, hanem azontul is épen olyan szükség van, mint az erődítésekre. Erős, teljesítőképes mezőgazdaság nélkül nincs győzelem, de nincs életképes gazdasági munka sem. Bezzeg Angliának is jobb volna most már, ha termékeny területein előállíthatná az ország népességének szükséges élelmiszereket. Mit ér az idegen világrészekből beszállított gabona, vagy hus Angliának is, ha annak szállítási költségei oly magasak,

hogy az otthoni termelés a legteljesebb mértékben versenyezni tudna ár tekintetében az exotikus országok terményeivel. Amit a hazai föld megte-rem, az itthon marad s annak ellen-értékét nem kell kiadni idegen ország-nak. Szinte elképzelhetjük, hogy mek-kora sorvadásnak előidézője Angliában az, hogy élelmiszereit, mezőgazdasági terményeket külföldről kénytelen drága pénzen behozatni. Béke időben, ami-kor iparcikkjeivel dominálta az egész világot, a nyertes mégis csak ő volt, mert az iparcikkéért mégis csak több pénz folyt be, mint amennyit lakóinak táplálására kiad. Most azonban a híres angol gyárak municiót gyártanak, amiért külföldről nem igen jön be pénz. Anglia nemzeti vagyona tehát percről-percre fogy s nincs olyan nagy dolog, ami aztán egyszer véglegesen el nem tud fogyni. Azok az országok ellenben, amelyek a háború legszük-ségesebb követelményét, az élelmiszert maguk termelik, azok kitarthatják időt-len-időkéig. Főleg az olyanok, amelyek-nél megvan a kellő ipari fejlettség is s e tekintetben hála Istennek sem mi, sem pedig szövetségeseink most már nem panaszkodhatnak. Lényegében te-hát ebben a háborúban a legnagyobb diadalt a mezőgazdaság aratja.

Nagy harc az oroszsal.

Bukovinában az ellenség tért nyert, átkelt a Szerethen. — Galiciában nincs nevezetesebb esemény. — Vollandiában elkezdett harc folyik. — Az ellen-séget több helyen nagy veszteséggel visszavertük. — Gruziattinnál, ahol az ellenség nagy erővel negyedszer intéz támadást, meg folyik a harc.

Hivatalos jelentés; kiadták június 20-án délelben, érkezett szerdán reggel.

Bukovinában az ellenség utóvédeink-el vívott harc közben átkelt a Szerethen. A Pruth és a Dnyeszter közt, a Sztri-pánál és Radziwiloj vidéken a tegnapi nap aránylag csöndesen tel el.

Vollandiában a Lokacytól északkeletre és délkeletre vívott sikeres védelmi harcban csapatunk eddig 1300 oroszot fogtak el, egy orosz ágyút és három géppuskát zsák-mányoltak.

Kisielin vidékén a szövetségesek tá-madása szívós küzdelem közben előbbre haladt.

Sokul és Kolki közt újabb erős ellen-séges támadásokat vertünk vissza.

Gruziattinnál, ahol az ellenség nagy haderőt állítva a harcba, negyedszer kísérli meg, hogy a bátor védők vonalába beha-tonjjon, elkezeredetten folyik a harc.

*Hofér altábornagy,
a vezérkar főnökeinek helyettese.*

HIREK.

— Rhédey János kecskeméti kir. tanfelügyelő t. hó 19., 20. és 21-én vá-roսunkban időzött a polgári leányiskolában tartott magán vizsgálatokon a miniszterium képviselőjeként szerepelvén s ez alkalom-al Szurmó Ámbus polg. isk. igazgatójának volt szívesen látott vendége. A magánviz-sgára a polgári leányiskolában 11 jelöl-állott.

— Dr. Vajda László halála.

Városunk nagynevű, munkás, éleme-dett tagja, kiváló tehetségű, nagytu-dományu, érdemes fia hunyt el dr. Vajda László bécsi (wieni) orvos, egyetemi m. tanár személyében, aki gyümölcsözően munkás életének 69 éves korában, Bécsben elhunyt, holt-testét pedig f. hó 21-én, szerdán — hazaszállítatván — ref. temetőnkben levő családi sírboltjába helyezték el örök nyugalomra, amikor Patonay Dezső imádkozott. A megboldogult igen jó nevet szerzett magának a messze idegenben is, a büszke császár város hatalmas forgatagában s bár állandóan ott lakott, rokoni össze-köttetéseit megőrizte hosszú életén át szülővárosával, hová időnként ellato-gatott s magyar honfi érzésének kife-jezést adott takarékos munkájával szerzett vagyonának végrendeleti ha-gyományozásával. Milliós hagyatékról van szó, melyet Nagykörös városa és ref. főgimnáziumunk tanári kara ren-delkezésére bocsájtott közmívelődési célokra, 5 tanuló részére érdekes és különös kikötések kíséretében, miket részletesen ismertetni fogunk. Dr. Vaj-da özv. Sántha Elekné urnő család-jával volt rokonságban.

— A főgimnáziumban magánviz-s-gálatok voltak e hó 19. és 20-án, ame-lyekkel az idej tanév tulajdonképeni mun-kája befejezést is nyert az ősi falak között. 23-an, pénteken tartják meg a hadi crett-ségi tanfolyam 8 növendéke részére a VIII. osztályról képesítő, külön osztályvizsgát, amit nyomon követ 24-én a hadi crett-ségi vizsgálat. Ezen a vizsgálaton főtiszt. Petri Elek püspök ur megbízásából dr. Kovács Lajos igazgató fog elnökölni.

— A Jótékony nőegylet rendez évi közgyűlése szombaton, t. hó 24-én dél-után 5 órakor lesz a tanítóképződei épület földszintjén fekvő reform presbitéri gyűlés-teremben. Mivel vasárnap, az alapszabály-szerű meghívó dacára sem jelentek meg kellő számban a tagok, a szombati gyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül meg lesz tartva s határozatképesnek tekin-tetik. Szabad legyen ez alkalomból kifolyó-lag felkérnünk a városi jótékony nőegylet tagjait, különösen pedig helyközönségün-ket, hogy több, lelkes érdeklődést tanusítva a nőegylet kétségben kívül nemes, ember-baráti, közmívelődési és hazafias céljai iránt, minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni annyival is inkább, mert a gyű-lés tárgysorozatán szerepel egyéb fontos pontozatok mellett a választások megejtése is. Kár volna e szép multu együletünk jór-aváló törekvéseit a közöny és érdeklődéste-lenség zátonyára juttatni!

— A hadifoglyok, mezőgazdasági munkások élelmezéséhez árpa, gyöngy-bab, köleskása kiutalása tárgyában itt közöljük az alispáni rendelkezést teljes szö-vegében. „Előterjesztést tettem a m. kir. belügyminiszter urnoz, hogy a hadifoglyok, mezőgazdasági munkások élelmezésének nehezégeire való tekintettel bocsásson ren-delkezésemre valamennyi árpagyöngyöt (gersli) babot és köleskát (sarga kasát.) Reményem van, hogy kapok is. Természe-tesen ez a 4586—1915. M. E. sz. rendelet-tel megállapított liszt adagon felül jár, va-gyis nem a liszt helyett, (lisztbe való be-

tudással) hanem a liszt ellátáson felül ada-tom. Azok, akik hadifoglyaikat, vagy egyéb mezőgazdasági munkásaikat saját lisztjük-ből látják el, szintén kaphatnak a most ki-látásba helyezett terményekből. Sokat ne kérjen senki. Egy emberre havonként (leg-főljebb 3 hónapi időre) kettő kgmr. árpagyöngyűnél többet ne kérjen. Azt, hogy mi lesz az ára, ma még nem tudom, de mivel a legmagasabb árak köztudomásuak, körülbelől tájékozhatja magát mindenki. Hívjak fel tehát a közönséget a legkiter-jedtebb módon, esetleg a hadifoglyokat foglalkoztató egyéneket, vállalatokat külön is, hogy aki hadifoglyainak, vagy mező-gazdasági munkásainak élelmezéséhez árpa-gyöngyöt, babot, köleskását venne, fordul-jon kérelmével hozzám. A kérelmeket a község előljáróságához adja be, mely azt a főszolgabíró ur utján terjeszse fel hoz-zám. A kérelemre a község és járás (város) vezetője saját tudomása alapján véleményt is mondjon. A jelenkezéskor pénz ne fo-gadjanak el, mert bár hiszem, hogy kapok készleteket, de bizonyosra nem vehetjük a kiutalást. Az átvétel azonban csak kész-pénzfizetésre történhet meg, mikor is az árakat közlöm. Fenntartom a jogot, hogy a kérelmeket a készletek mennyiségéhez ké-pest teljesítsem, illetve leszállíthassam. A kérelemben meg kell jelölnie a kérelmez-zőnek, hogy hány hadifogly mezőgazda-sági munkás ellátásához igényli a terményt, melyet csakis e célra szabad felhasználnia. Ügyeljenek a hatóságok, hogy senki vissza ne éljen e kedvezménnyel és az általam kiutalandó termény üzérkedés tárgyát ne képezhesse. Budapest, 1916. május 10. Fa-zekas s. k. alispán.

— Az 1911. évi nagy földrendés útóhangját képezte a ref. egyháztanács jun. 14-én előterjesztett azon miniszteri rendelet, mely a földrendés okozta károk állami fel-segítése terén folytatatólagos 1500 korona állami segítség kiutalását jelentette. Az egyháztanács köszönettel vette tudomásul a miniszteri intézkedést.

— Hadiadó törlés. A közigazgatási bíróság a Kaloosa Balázs-féle egyház és iskolai alapra követelt, 1420 korona rend-kívüli hadiadót — az alapítvány jótékony célra való tekintettel törölte.

— A negyedik hadikölcsönre a ref. egyháztanács pótlólag még 5000 kor. név-értékű hadikölcsönnek jegyzését rendelte el a néhai Szabó Zsuzsanna-féle alapítványból.

— A népiskolai tanítók fűtési átalányát 300 koronára emelte fel a helybeli ref. egyház. A fűtési átalány telemelése méltányos és igazságos is, meggondolá-sával annak, hogy városunkban immár 120 koronába kerül egy öl tüzifa! A tüzelőnek olyan nagy mérvű emelkedését jelenti ez a képtelenül magas szék, mellyel szemben a fogyasztó közönség csak alig tud véde-kezni. De ennek a kérelemnek tárgyalásával kapcsolatban azt a nagyfontosságú határo-zatot is meghozta a ref. egyháztanács, hogy a jövőben úgy a szentet, mint a fát, az összes iskolai és egyházi épületek, tanter-mek és hivatalos helyiségek fűtésére szük-séges anyagokat maga fogja beigazdasági-lag beszerezni és kiosztani a szükséglet arányai szerint.

— Özv. Kovács Iréné és csa-ládja főgimnáziumunknál 100 korona in-ternatusi alapítványt tett, amit hálás közö-nyvel fogadott el a fenntartó testület.

— **Özv. Huszár Péterné, Dezső Lidia** urasztali szőnyeget adományozott ref. templomunknak, mely már a pünköszt ünnepkörben szerepelt is rendeltetési helyén. Az egyháztanács köszönetet mondott a hitbuzgóságára valló adományért.

— **Megadott kérelem.** Bazsó Kálmán kereskedő, aki a város közigazgatása részére szállítja a papírokat, azt kérelmezte, hogy tekintettel a papír árának rohamos és folytonos emelkedésére, módosítsák a szállításra vonatkozó szerződést akként, miután annak anyagi megrendülése nélkül jelen viszonyokban nem lehet eleget, hogy a szükségletű anyagokat minden haszon kizárásával tisztán a beszerzési áron szállíthassa a városnak, illetve azokat közvetíthesse. A képviselőtestület a mostani állapotok tartamára a kérelemnek helyt adott, egyben kötelezte, hogy az egy évre mutató szükségletre vonatkozólag a mai árak mellett tegyen kötetést, s azt szállítsa be a városnak.

— **Megfelebbezett véghatározat.** Tudvalevőleg a városi képviselőtestület a főmérnöki és a második rendőrkapitányi állások megszüntetése, valamint a katonai szolgálat alól hivatali érdekből felmentett tisztviselők részére a bevonultak helyettesítéséért járó díjak eltérése tárgyában pótszabályrendeletet alkotott, amelyet azonban Pestvármegye törvényhatósága nem hagyott jóvá. A legutóbb tartott közgyűlésen a városi képviselőtestület elrendelte a jóváhagyást megtagadó véghatározat megfelebbezzését a belügyminiszteriumhoz.

— **Kisegítő kórházunk ügye.** Múltán kisegítő kórházunk fentartása tetemes kiadásokat von maga után, a városi számvevő jelentést tett a képviselőtestülethez, hogy vajjon az fenntartassék-e továbbra is, avagy más intézkedés lenne kívánatos. A közgyűlés e tárgyban kimondotta, hogy a mostani személyi kiadások megszüntetése céljából felterjesztést intézzenek a katonai parancsnoksághoz, miszerint a fizetett felügyelő, ápoló, s irodai alkalmazottak helyett rokkant, illetve beteg állományban lévő, de oly hivatásokra alkalmazható katonai személyek rendelkezésére kisegítő kórházunkhoz.

— **Tengeri kiutalási vagy feloldási** kérelmek feletti döntés, miután nem tartozik az alispán haláskörbe, szigorúan meghagyta tehát az alispán rendeletében, hogy a hatóságok ily kérelmekkel ne utasítsák hozzá az érdekelteket; mert egyrészt a feltekintés fölösleges költséget okoz a hiába való felutazás, másrészt a munkához szükséges idő pazarlása.

— **Miniszteri rendeletek a hadisegélyről.** A honvédelmi miniszter rendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz, a hadisegélyezés ügyében. A most kiadott miniszteri rendelet értelmében az olyan esetekben, mikor valakinek huzamosabb ideig folyósították illetékétlenül a hadisegélyt, amiről azonban a segélyezett nem tudott, a segélyt levonni nem szabad. A rendelkezések ez az intézkedés azokra az esetekre vonatkozik, amikor az illető, aki után a segélyt folyósították, meghalt, a halálesetről azonban hozzátartozói egyáltalában nem tudtak semmit. Abban az esetben azonban, ha a segélyt élvezők tudtak az illető hozzátartozó elestéről, vagy eltűnéséről, de ezt a körülményt szándékosan nem jelentették be, a segélyt le kell vonni. Érdekes újítást is

tartalmaz a rendelet: azt, hogy a hadisegélyt folyósító hatóságok jogában van még a végleges nyugdíj folyósítása előtt előleget adni a segélyezendőeknek. Ennek az előlegnek akkorának kell lennie, hogy a segélyezendők megelhetésébe biztosíva legyen, de az előleget annak idején le kell vonni a nyugdíjából. A belügyminiszter rendeletét küldött a hatóságoknak, hogy mindazoktól, akik egy hónapnál hosszabb időre kaptak mezőgazdasági munka címen szabadságot, a családi hadisegély-pótlékot a bevonulásiig vonják meg.

— **Birtokpolitika és néplélek.** A képviselőház egyik legutóbbi ülésén egyik ellenzéki képviselő egy magyar beszéddel ellentétben megköszönte a keretében szóba hozta a háború után szerinte kívánatos magyar birtokpolitika reformkérdéseit, de némi ellenmondásba keveredett önmagával, mert mikor radikálisan kívánt elbánni a nagybirtokokkal, ugyanakkor konzervatív módon gyámság alá öhajta helyezni az újonnan keletkező kisbirtokokat. Hitbizományok, kötött birtokok felszabadítása, parcellázás, telepítés, többtermelés, más oldalról meg örökbérlés, járadékirtokok, földbirtok szabadságának csödjét: ezek a jelszavak röpködtek a máskülönbben igen tartalmas felszólalásban. Tisza István gróf miniszterei ekkor ezzel szemben óva intett a divatos jelszavaktól és tagadta a szabad birtokpolitika csödjét, rámutatva arra, hogy a kis — és törpebirtok, ha van is itt-ott hiba, egészen megis virágzik Magyarországon... Örökbérlés, járadékirtokot pedig szerinte a magyar néplélek sohase fog bevenni, ezzel ne is akarjuk felboldogítani a mi népünket, mert azt a mi népünk úgy sem köszöni meg: csak örök szolgaságnak, egy újbóljá jobbajáságnak fogják tekinteni. Rohamos átalakítási akcióba nem kell belemennünk. Nem arra van szükség, hogy egy új dolgot csináljunk, hanem arra, hogy azt az akció, amely magától is folyik, kellő mederbe terejlük, bizonyos tulajdonságoktól megszabadítsuk és arra törekedjünk hogy az ár — és pénzdrágító közvetítés ne tegye lehetetlenné, vagy legalább ne nehezítse meg a feladatot. A földes népet, különösen ebből azokat, akik a háborúból majd „csokkent munkaképességgel” hazajönnek, földhöz kell juttatni bizonyos állami segítséssel, de nem úgy, hogy ami a néplélek ellen való, örökbérlés rabszolgaságába, vagy évtizedekig tartó adósságba keressük. Az eszme, a gondolat mindenképp jó, akárhol is jö, de ne legyen olyan, hogy — mert divat és mert külföldön úgy van — hát már nálunk is mindjárt, rohamosan és okvetlenül el kell fogadni. A magyar föld csak olyan magból terem új magot, ami bele való. Idegen talajból, idegen égalj alól bajos és hiábavaló beleültetni bármi divatos csudánövényt is. Éppen ilyen a magyar néplélek is. Amilyen a föld talajának, olyan a nép lelkének befogadó képessége is. Ezt kell megfontolni.

— **Vasúti tanfolyam.** A szegedi üzletvezetőség a 14 éven felüli 4 középiskolát végzett azon ifjaknak, akik a vasúti pályára akarnak lépni, a tanulási engedélyt megadja, a 16 évet már elért ifjakat pedig a 1. évi szeptember hó 1-én megnyitott 3 évenként, esetleg fél évenként megismétlődő 3 havi tanfolyamra behívja s a tanfolyam elvégzése után megfelelően alkalmasítja. A tanfolyamot június 1. hó 30-ára nyújtandók be a helybeli állomás főnöksége útján, ahol a szülők a kellő felvilágosítást megkapják.

— **A városi kocsisok** kérelmére a közgyűlés megengedte, hogy folyó évi július 1-től kezdve év végéig részükre napi három korona helyett négy korona díjzétést utalványozzon a pénztár.

— **A burgonya ára** rendeletileg a következőképp szabályoztatott. Az 1915. évi termésből származó étkezési burgonyáért nevezetesen a róza, hóhelyi, magnum, bonum, kifli, továbbá a sárgaheju és husu burgonyáért követelhető legmagasabb ár mm.-ként 11 K, minden más burgonyáért követelhető legmagasabb ár pedig mm.-ként 9 K. Ez az ár azonban nem irányadó az 1916. évi termésű burgonyára, ha az a f. évi augusztus 15-ig kerül forgalomba. Természetesen az új burgonyáért sem követelhetnek az eladók aránytalanul magas árat. Ha ilyen irányt vagy esetet észlelnének, az árdragítók ellen kiméletlen szigorral járjanak el.

Hirdetmény.

Aratógépek rendelkezésre bocsátása tárgyában felsőbbhatósági rendelet adatként, mely a következőket tartalmazza: hogy az aratási munkák elvégzéséhez szükséges országos érdekek a munkáshányra való tekintettel minden rendelkezésre álló eszközzel a lehetőséghez képest biztosításának gondoskodás történt arról, hogy az ország különböző helyein aratógépek álljanak a gazdaközönség rendelkezésére. — Így:

1. Bächer-Melicher gyártmányú aratógépek vannak Mezőhegyesen, Bábólnán, ahol a ménesbirtok igazgatósága, Debrecenben, ahol a gazdasági akadémia igazgatósága. Pápan, Karcagon, ahol a földmives iskola igazgatósága, Gödöllőn, ahol a koronauradalom igazgatósága bízott meg az aratógépek eladásával;

2. Amerikai Mc. Cornick rendszerű aratógépek vannak Kisbéren, ahol a ménesbirtok igazgatóságát, Hódmezővásárhelyen, Békéscsabán, ahol a földmivesiskola igazgatóságát, és Gödöllőn, ahol a koronauradalom igazgatóságát, és Nagyváradon ahol a miniszteri kirendeltség vezetőjét bízták meg az aratógépek eladásával.

3. Amerikai Plánó jegyű aratógépek vannak Mezőhegyesen, Kisbéren, ahol a ménesbirtok igazgatóságát, Lugoson, ahol a földművelésiskola igazgatóságát és Nagyváradon, ahol a miniszteri kirendeltség vezetőjét bízták meg az aratógépek eladásával.

A Bächer-Melicher gyártmányú marokrakó aratógépek vételára a megfelelő rudhordó előállvánnyal 710 korona, a Mc. Cornick rendszerű marokrakó aratógépek vételára a megfelelő rudhordó előállvánnyal 720 korona, a Plánó jegyű marokrakó aratógépek vételára rudhordó készletekkel 600 kor.

* Az aratógépek elsősorban kis gazdák, gazdakörök és szövetkezetek részére készpénzfizetés ellenében szavatosság nélkül a jelenlegi raktározásuk helyen adhatók el és pedig elsősorban oly heyeiken, ahol a fennforgó rendkívüli viszonyok között az aratási munkát csak gépekkel lehet elvégezni és addig nem lehetett megfelelő gépekről gondoskodni.

A vétel végett az érdeklődőknek az eladásai megbízott intézmények vezetőjéhez kell fordulni.

Póka,
polgármester.

Esti Ujság!

Budapest legjobb és legfrissebb napilapja minden délután 4 óra-kor érkezik s kapható Nagykörsön

Székely Albert

könyvkereskedésben állandóan.

A legújabb harctéri híreket közli.

ÁRA 6 fillér. :: ::

Kiadó földek.

V. Faragó Lászlónak, a jászkarajenői határban lévő vízmentes földje f. évi Szent-Mihály napjától haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Nagykörsön III. ker. 57. sz. alatt.

Eladó föld.

Özv. Pesti Gergelyné 2 hold területű gógyáni földje Szűcs Mihály szomszédságában örök áron eladó; értekezni lehet V. ker. 191. sz. alatt a tulajdonossal. 1-4

Becser Istvánnak a Középső-hegységben harmadfél vékás területű szőleje Illés László és Daru Ferenc szomszédságában örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 132. szám alatt.

Feketei határban levő 23 hold szántó és kaszáló föld kedvező fizetés mellett eladó vagy haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Glücksmann Mártonnal II. ker. 37. sz. alatt.

Vegyesek.

Kalmár Lajos liszt és fűszer üzletében egy fiú tanulónak fizetés-sel felvétetik. Esetleg leány is.

Gépirónó irodába ajánlkozik. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. :: ::

Özv. Kapus Andrásné szappanfőzője Nagykörsön, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző szódáját, I-ső rendű hófehér és II-od rendű sárga mosószappanját stbi a legjutányosabb árban.

30 hektoliter bor és 50 liter pálinka eladó. Értekezni lehet özv.

Kovács Imrénével VI. ker. 97. sz. alatt.

Eladó ó-bor és kiadó lakás. HALASZ ZSIGMOND urnak a pályafajai bánomban szűrt 50 hektoliter legnagyobb részt rizling faj 3-4 éves ó-bora eladó. A sertés piacra dűlő 4 szobás lakóháza pedig kiadó. Értekezni lehet IV. ker. Rákóczi-u. 336. sz. alatt folyt.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagykörs város és vidéke közönségét, hogy Kertész Gyula úr házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércokorsókból, ternő és báronnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból valamint a legdíszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdíszesebb kivitelig, az alább fejezett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternőval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkocsmat, minden felszámitás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennélgyva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizeteni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON.

rőfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkból!

A temetéshez gyászkoocsit és lovat ingyen adok!

Nagykörsön ma egyedüli kartelen kiviteltemetkezés

NEU JAKAB gazdasági gépraktárában a legelőnyösebben beszerezhető: marokrakó aratógépek, eredeti CORMICK-féle fűkaszaló gép aratókészülékkel ellátva. Acél szénagyújtók, tárcsás boronák, amerikai 7 kapás lókapák és sok más gazdasági gépek és eszközök.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos IV. Mentovich-utca 357. sz. **Nagykörs.**

Elvállal mindennemű **épület** és **vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sír- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

tudatni, hogy jól vagyunk s nincsen semmi bajunk. Üdvözlétüket küldik a következő n. körösi születésű katonák: Körös Károly e. é. önk. tiz., I. ker. 108. sz. K. Varga Béla Felsőjárás, Egyedi Ferenc Füzesi csordajárás, Fodor Ambrus Felsőjárás, Matuz Pál Törtel, Kósa Péter Csemő I. járás, Egyedi Pál Törtel, Ludas. Máthé Kálmán Kecskeméti-utca.*

A roveretői győzelmes áttörés.

Fodor Lajos zászlós, földink levele.

A hitszegő olaszok ellen indított győzelmes támadásunk egyik legnagyobb hőstette a roveretői áttörés a Zugna-Torta égbenyúló ormának megostromlása volt. Ebben a dicsőséges, de nehéz győzelemben hatalmas része volt a mi derék 38-as vitézainknak, Nagyköörös, Kecskemét, Cegled és környéke bátor fiainak, amint ez erdekesen kiderül azokból a közvetlen hangusorokból, miket Fodor Lajos földink, — hősi zászlósa a híres „Mollynariak”-nak — intézett lapunk felelős szerkesztőjéhez. A pompás, friss hangú, fiatal bátorságtól izzó levélből közüljük az alábbiakat, melyek immár történelmi jelentőségűek, *hadvezetési érdeket nem érintenek*, sőt alkalmasok a bátor szellem fokozására.

Előre is bocsánatot kérek tőled, hogy ily darab papirosokra írok, de azt hiszem megtudod érteni, hogy ha az ember egy hónapig állandón a tűzben van, ki fogy mindenből s így a tisztességes levélpapirosból is.

Az én jó szüleim állandóan küldik nekem a N.-K. V.-ét, melyet kimondhatatlan örömmel fogadok s a legnagyobb mohósággal olvasok el minden egyes számot a vezércikkétől a legutolsó apróhirdetésig.

A május 28-iki számban két helyen is, — a vezércikkben és a hírek között — olvastam a roveretői győzelmet és annak méltatását.

Első pillanatra valami rosszul esett, de nyomban megvizsgáltam az a tudat, hogy ti biztosan nem tudjátok, honnan is tudnátok, — hogy ebben a híres frontáttörésben legalább 100 körösi fiu vett részt. Száz körösi fiu volt a híres Mollynari vitéz legénysége között. Kecskemét és Körös környéki fiuknak köszönhető a roveretői front áttörés. A szín magyar rettenthetetlen hősiességével kuszta ezek a fiuk fefelé a meredek Zugna-Tortán; nem törődtek a golyók, schrappnellek, gránátok és kézi bombák rázúduló tömegével. Az eszközök elleni gyűlölet vezette őket. Az 1752-es magaslat megmászása pedig már szórakozásnak is kimerítő, hát még ezer veszély között!

„A Zugna-Tortát egyedül a 38-asok foglalták el,” ez itt így ismeretes. A harmadik napján megkezdett támadásnak már a hegy déli lejtőjén fekdűnk s gyönyörködünk az előttünk elhúzódó Eitsch völgyében. Trient, mint egy maroknyi város tűnt fel a ködös messzeségből. Arra jártak már sebesültjeink s viték magukkal nagy-nagy győzelmi hírért. Igen! Ez egy második Gorlicéhez hasonlított! Mindenki tudja, hogy a Zugna-Torta volt a legfontosabb és legerősebb pont, melyet el kellett foglalni. Hát elfoglaltuk. Csak még téged kérek édes Öregem, hogy a roveretői győzelemről szóló cikket bővítsd ki annyiban, hogy ezt a nagy győzelmet pedig a 38-asok aratták, kik között 100 körösi fiu volt.*

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMENEI.

Felkérjük az egyesület mindazon tagjait, a kik 1915. év végén árpádhalmi Székács buzát vetettek, hogy 3 napon belül tájékoztassák az egyesület titkárát, hogy a nemesített buza miként vált be, mutatkozik-e lényeges különbség a Székács buza és a rendszerint termelni szokott buzafajták között. Aratáskor pedig különös gonddal kezeljék, hogy a holdankénti termés mennyiség megállapítható legyen, annál is inkább érdemes külön elcsepeltetni, mert mint vetőmag drágábban értékesíthető.

Őszi ugorka. Akik aratás után tarlóba őszi ugorkát hajlandók vetni jeleutsék be az egyesület titkári hivatalában, mert megfelelő számu jelentkezés esetén az értékesítés érdekében lépéseket teszünk.

H I R E K.

A helyi szolgálatos öreg népfölkelők szabad idejükben polgári ruhában dolgozhatnak.

A hadügyminiszter liberális rendelete.

Érdekes és széles körben megelegedést, — örömet keltő hadügyminiszteri rendeletről értesülünk, mely idejében érkező vizsgálatát az azoknak a bevonult, de még helyi szolgálatot teljesítő idősebb polgároknak, akik ipari vagy kereskedelmi foglalkozásukat katonai szolgálatuk miatt kénytelenek voltak abba hagyni.

A hadügyi kormány ugyanis, egy rendkívül liberális rendeletével lehetővé tette, hogy a katonai szolgálatra bevonult, megbízható, idősebb népfölkelők szabad idejükben civil ruhában üzhessék polgári foglalkozásukat.

Az erről szóló hadügyminiszteri rendelet szövegét itt közöljük:

„A hadügyi kormány tudomására jutott, hogy a népfölkelők szabad idejükben hivatásukat mint vendéglősök, pincérek, ügynőkök cipészek stb. egyenruhájukban gyakorolják. Ez azonnal megszüntendő és e rendelkezés ellen vétők felelősségre vonandók.

Különösen méltányiandó esetekben, a mikor teljesen megbízható idősebb népfölkelőkről van szó, póttettek parancsnokságai engedélyt adhatnak arra, hogy a népfölkelők a szolgálatmentesség idejében, a napi foglalkozás után, de semmiesetre a szolgálatnak szentelt időben polgári foglalkozásukat gyakorolják és ez a foglalkozás a katonai szolgálatot vagy a kiképzést nem befolyásolja hátrányosan. Olyan foglalkozások gyakorlására, melyek a katonai szolgálathoz szükségesek egészségnek ártnak, (ide számítandók az éjjeli időben üzött foglalkozások), az engedély megtagadandó.

A polgári foglalkozás gyakorlásának engedélyezése által nem szenvedhet halasztást a frontszolgálatra alkalmasoknak a metalakulatokban való hadbavonulása és az

ily kedvezményben részesülő népfölkelők nem részesülhetnek más olyan kedvezményekben, amelyeket bajtársaik nem élveznek.

— A r. katolikusok urnapja, a r. kath. hívők egyik legnagyobb hitünnepe, ragyogóan szép, meleg nyári nap sugárzófényében folyt le csütörtökön. Volt ünnepi mise, körmenet, ajtatóssági lombátrák ol-tárként díszítve s a piac a délelőtt folyamán tarkállott az ünneplő sokaságtól. A kereskedők — élve az ünnepe alkalmával — vakációt csináltak délután maguknak: becsukták a boltokat.

— Halálózas. Bekő János városunk szülött, nyugalmazott pénzügyigazgatósági számelenor s tart. honvédhuszár hadnagy életének 37-ik évében e hó 22-én elhunyt. Szép reményekre jogosító pályájának kezdetén támadta meg szerzetét a sulyos kór, úgy hogy már néhány év óta nyugalomba volt kénytelen vonulni. Azóta ithon szerető, családi és rokon körben töltte idejét, keresett gyógyulást a nyugalomban. A sorvasztó betegség azonban testben és lélekben megtörte, míg nem a halál csakhamar elragadta. Elhunytával gyaszba borította testvéreit és kiterjedt rokonságát. Temetése e hó 24-én volt nagy részvét mellett. A család részéről a következő gyászjelentést adták ki: Alulírottak úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is szomorodott szívvel jelentik, hogy a felejtethetlen jó testvér és rokon Bekő János nyugalmazott pénzügyigazgatósági számelenor s tart. honvédhuszár hadnagy életének 37-ik évében, rövid, de sulyos szenvedés után történt elhunytat. A megboldogult halt teteme f. hó 24-én d. u. egyegyed 4 órakor, a IV. ker. 495. a. sz. gyászhatói a ref. egyház szertartása szerint tételtől örök nyugalomra. Nagyköörös, 1916. június hó. Legyen csendes síri álma. — Bekő Istvan, Bekő Zsigmond, Bekő Dániel, Bekő László testvérei. Bekő Istváné sz. Pesti Eszter gyermekekkel. Bekő Zsigmondé sz. Szűcs Julianna gyermekeivel. Bekő Dánielé sz. Técsi Julianna gyermekeivel. Bekő Lászlóné sz. I. Tóth Eszter gyermekeivel.

— Hősi halál. Főgimnáziumunk igazgatóságához szomorú jelentés érkezett a gyászaborozt családtól, mely tudatja, hogy *Balogh Dező*, Balogh Endre nyírmégyesi gazdatiszt fia, főgimnáziumunknak csak iment vegzett, kiváló növendéke, aki VIII. oszt. korában az „Arany János Önképzőkör”-nek is elnöke volt, jun. 2-án az északi harctéren gyilkos golyótól találva, ifju élete virágában, 20 eszetendős korában meghalt a hazáért. Mely fájdalommal fogadjuk a hazaért hősi halált halt ifjaink gyászok keretébe volt kedves tanítványunk nevét.

— *Néhai dr. Györe Pál*, volt budapesti ügyvéd, rokonszenves ismerősünk hősi sírjára is rátűzött a legfőbb hadur elismerésének sugara. Mint a „Budapesti Közlöny” írja: Ő felsége az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásának elismeréséül a hadidiszciplínés 3. oszt. katonai érdemkezeszet adományozta az ellenség előtt szenvedett sérülése következtében elhalt dr. Györe Pál 29. honv. gy. e.-beli tartalékos hadnagynak. Tűzzük rá mi is derék barátunk sírjára a kegyelet és jó emlékezet cipruságát!

— A kisteleki (Csongrád megye) országos vásárt jövő hó 1. és 2-ik napjain tartják meg.

— A hadi érettségi tanfolyam tegnap nyert befejezést főgimnáziumunkban a miniszteri rendeletben körülírt érettségi vizsgálat keretében, melyen min. megbízatás folytán dr. Kovács Lajos igazgató elnökölt. 8 jelölt állott a bizottság elé: Czánik István, Kardos István, K. Kiss Dániel, Kiss Sándor, Pándy Sándor, Simon István, N. Szücs Dániel, Szücs István. A fiúk mind sikerrel állták meg az iskolai „tűz-“ próbát és éretteknak nyilvánítottak.

— A hadi tanképesítő vizsgálatok tanítóképezdénkben szintén befejezést nyertek pénteken, az egy hónapig tartott tanfolyam befejezte után. A vizsgán Takács József egyh. ker. főjegyző elnökölt, a kormányt dr. Petri Mór budapestvidéki kir. tanfelügyelő képviselte. Képesítettek: Becsán Géza, Csizmadia Ferenc, Göbölös Sándor, Kurucz Lajos, Molnár Gyula, Molnár Sándor, Schmiadt Frigyes, Soós Gusztáv, Tantó János. Itt is teljes sikerrel végződött a tanfolyam.

— Kovács Ferenc dr. Pünköszt szombatián avatták orvostudorrá a kolozsvári tud. egyetemen Kovács Ferenc orvosjelöltet, aki jelenleg katonai segédorvosi állásban teljesít tábori szolgálatot s nagy elfoglaltsága dacára is szorgalmas lélekkel tanulva szép sikerrel állta ki a doktori vizsgálatot. Jól esik megírunk, hogy vele immár legkisebb, hatodik gyermekét is kenyérkereső pályára juttatta egy derék munkás édes anyja, özv. Kovács Lászlóné, tanítóné. Fiatalon az övezegység keserű kenyerére jutva, Istenben bízó lélekkel és törhetlen szorgalommal folyton dolgozott és ő szép gyermekét — fiakat és lányokat — kik szintén mind munkás, tehetséges, ügyelő lelkek voltak, mind a társadalom és haza derék tagjaivá nevelte! E tisztes anyja és család példája buzdítás és intelem lehet a mi korunknak, kicsiny hitűségünknek a hitre és munkára.

— Hiób hírek szállodtak fekete szárnnyon egy hét óta városunk nehéz aggodalomban némán léleklő falai fölött, az oroszok juniusi előtörésével kapcsolatos veszteségeink nyomán s kedves fiaink, büszke életes legényeink eltűnéséről, veszedelméről sugdostak sötét beszédeket... A szerető, aggó szívek remegése, a riasztó hírek szállongása érthető és menthető: azok a csapat részek álltak az irtózatos roham tüzének kellős közepén, amelyekben a mi katonáink szolgálják a hazát. Most már, hogy az első ijedség dermedt zibbadását legyőztük, legyen szabad bátorító, biztató szóval fordulunk a legnagyobb csapástól remegő szülőkhöz, testvérekhez: a jó Isten gondviselő kegyelmébe vetett hittel ne veszítsék el reménységüket! A háború természetrajzához tartozik, hogy nagyobb, viharosabb hullámzás alkalmával hosszú hetek, hónapok múlva következik csak be a bizonyosság ideje. Sokan kerülnek elő az eltűnteknek, elesetteknek vétek sorából biztos helyről, könnyű sebbel, vagy a keserű bár, de biztos fogságból. „Még a sírok felett is él egy remény!” Annál inkább éljen az eltűnteknek vétek komoly sorsa felett!

— Katonai munkaerőt kapunk az aratáshoz. Nagy port vert fel a rendkívül nagy izgatottságot okozott városunkban az alispánnak kedden érkezett az a távirati értesítése, hogy a gazdák az aratási munkálatokhoz kilátásba helyezett katonai

munkaerőre nem számíthatnak. A helybeli mezőgazdasági munka-bizottság azonnal összeült s határozata folytán Biczó Kálmán helyettes polgármester, továbbá Neu Gyula és Szücs Ambrus bizottsági tagok már másnap Budapestre utaztak és személyesen is tolmácsolták az alispán előtt azt a kínos helyzetet, amelybe a gazdák jutnak akkor, ha az aratáshoz munkaerőt nem kapnak. A küldöttség élőszebéli előadása meggyőzte az alispánt arról, hogy Nagykörsöt nem lehet katonai munkaerő nélkül hagyni s ígéretet tett arra, hogy pár nap alatt 540 katonai munkást fog városunkba küldeni. A katonai munkásokat tehát minden órában várhatjuk. Utólag értesülünk, hogy pénteken este 210 katonai munkás már meg is érkezett.

— A textil zsákok ismertető jelzésének mellőzése. A m. kir. földművelésügyi miniszter ur már elrendelte, hogy a papír fonalból gyártott u. n. Textilít textilöse stb. zsákokat, ha gabona vagy liszt szállítására használják azokat, megfelelő ismertető jellel kell ellátni a használatnak. Tekintette a viszonyok változására a Miniszter ur indokoltak látta ezen rendelkezésnek a textilít zsákokra való hatályonkívül helyezését. Ezért a rendeletének a textilít zsákok jelzésére vonatkozó része végrehajtását — a belügyi és kereskedelemügyi Miniszter urakkal egyetértően — további intézkedésig felfüggesztette. Ennek folytán a Textilít (azaz papír és kenkerfonál felhasználásával készült) zsákoknak a vonatkozó rendeletben megjelölt jelzéssel való ellátása nem követelhető meg. Változatlanul érvényben marad az előrt jelzés kötelező használata az úgynevezett textilítöse vagyis mindazon zsákokra, amelyek egyedül papírból készülnek.

— Az orosz foglyoknak aratási munkákra használásáról sokat irtak, sokat beszélnek, kérve, sürgetve a mind tömegesebb munkásköz biztosítását a legfontosabb mezőgazdasági munka végzésére, a nemzeti lét alapját képező aratás teljesítésére. Mi is megírjuk, hogy a hatóság, az egyes gazdáknál, üzletekben és uraknál elhelyezett s nem közvetlenül mezei munkával foglalkozó foglyokat az aratási időre be fogja rendelni és aratásra, takarásra fogja alkalmazni. E tudósításunkat hatóságilag és nem hivatalosan is elfogadják. E tagadó nyilatkozatokkal szemben mi fentartjuk ere-

deti híradásunkat s ha az nem megy fogatnabba hatóságunk kényelme, vagy megfelelő felsőbb intézkedése miatt, fentartjuk, mint gazdáink jogos követelését, sőt mint rendkívül fontos *nemzeti érdeket!* — Igenis sok helyütt van kihelyezve egyes foglyó üzleti mindenesnek, szőlőbeli segítő munkásnak, inasnak, házi szolgának. Ezeket a foglyokat 4—6 hétre be kellene rendelni aratásra és kiosztani a munkás nélkül szükkölködő gazdáknak. Tartjuk olyan jó hazafiaknak közönségünket, hogy szívesen is adják, — akiknél egyes foglyók vannak — aratásra azokat.

— Az ideai aratás létérdeke **nemzetünknek!** Melynek sikeres végzése érdekében mindent meg kell tennünk és semmi fáradságtól, semmi áldozattól nem szabad visszariadnunk. Mivel pedig a mi „arató” népünk még a mai eget rázó veszedelem idején sem képes a hazafiúi áldozatkészség magasabb szempontjából gondolkodni és cselekedni — mi legalább ennek hiányát utoljára tudjuk be, hogy egy kaszás napi 20 koronát és kosztot, a marok szedő pedig 10 koronát és kosztot kér nálunk napszámmul! — természetes, hogy a gazdák is bármilyen módon és fáradságot nem ismerő igyekezzettel próbálnak olcsóbb, legalább is őket nem tönkretévő, aratókat szerezni. Kérnek foglyot, katonát aratót, szerznek gépet, sürgetnek, követelnek hatósági segédelmet és — talán nem hiába! Városi előjáróságunk koldótsággal jár a vármegyei alispáni hivatalos s ott azt az első kézből eredő, szép biztatást kapta, hogy jun. 25.—26-án 540 katonaaarató érkezik hozzánk. Adja Isten, hogy úgy legyen! Nem egyesek, nem a gazdák, hanem a nemzet érdeke, hogy az aratás munkák kellő időben, kellő munkaerővel végeztesenek!

Ingyen tankönyvek.

A m. kir. tud. Egyetemi Nyomda Igazgatósága a háború előidézte súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel a jövő tanévre a szokottnál fokozottabb mérvben engedélyez elemi iskolai ingyen tankönyveket. Felhívottnak az illetékes áll. és közs. isk. igazgatók és tanítók, hogy a szükséges ingyen tankönyvekről a szegény tanulók mérvének megfelelően szerkesztett kimutatást a kecskeméti kir. tanfelügyelőséghez legkésőbb f. év. jul. 10-ig küldjék be.

Kecskemét, 1916. jun. 21.

Rhédey János
kir. tanfelügyelő.

Friss Ujság

elárúsításához és kihordásához aszszonyok, férfiak, leányok, fiúk felvétetnek szép fizetés-sel julius elsejére lapunk kiadóhivatalában.

Villanyos zseblámpák és száraz elemek kaphatók SZÉKELY ALBERT könyvkereskedésében.